

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ФЕРЛЕТВИЩИНА У МІСЬКИХ ВИБОРАХ ПРОВАЛИЛАСЯ

В міських вінніпегських виборах українська хруїяда і її сендзяківські союзники — провалилися. Робітники північного Вінніпегу, а українські, проти яких змовлявано було всі сили українсько-польської хруїяди, зокрема, не піддалися ніяким намовам, ніяким провокаційним брехням, ніяким залякуванням. Вони солідно стояли за своїм комуністичним кандидатом, за компартією.

Щоб українським робітникам в Канаді було ясно, перед яким фронтом стояли робітники північного Вінніпегу, ми хоч в короткі розкажемо, як вінніпегська буржуазія під проводом фашиста Веба і "Світик Прогрес Асоційейшн" змовлявала в північному Вінніпегу всі сили, щоб викинути т. Колісника з міської ради.

Вона перш всего постаралася, щоб усі "національні групи", або як вони їх назвали "нові канадійці" виставили своїх кандидатів. Так появилися кандидатури Сендзяка, Ферлея, Калефа, Луїса. Незалежна партія праці також стала в цей об'єднаний фронт і відтягнула із шкільної ради свого "міністра освіти" Грея й також номінувала його проти т. Колісника. Оті "добровольці" — Скідмор і Джемсен також не впади з неба. Вони йшли не тому, щоб пошкодити Палмерові чи Мек'Ліноу, але їхня програма була: "Геть комунізм". Вони на своїх виборчих листівках були спеціальні печатки й то середній й на ковертах, на яких говорилося "геть комунізм".

І всі робили проти комуністів об'єднаним фронтом. На кожному виборчому мітингові вони говорили про комуністичні в кожну числ буржуазної преси, не тільки англійської, але й української, польської, єврейської, німецької, навіть хорватської — в один голос писали проти комуністів. Мейор Веб в радіо вголосовував протикомуністичні погромицькі промови. Не оставляли, що називається, рубця сухого на комуністах. І коли Веб і англійська преса скрито вказували на українців, як на комуністів, застерігаючись кожний раз, що й м'як українцями "є добрі горожани", як от пан Ферлей, то зате українська преса вже відкрито рятувала "українську честь" перед комунізмом, головню "українським".

Гроші на агітацію усі ці кандидати мали. Ферлей, наприклад, чи його філія з Світик Прогрес Асоційейшн — мали гроші навіть на таку коштовну річ, як розсилання тисячів листів до англійських виборців північного Вінніпегу. В тих листах було сказано імя кожного виборця, його школу й пуд, в яких він голосує. Ця робота вимагала цілих днів праці, не говорючи вже про степільді для розсилання тих листів. В листі ніякої програми не було, лише заклики до англійських виборців допомогти Ферлеєві бити українських робітників-комуністів. Прочитавши того листа, багато англійців уявляли собі, що комуністи — це всі українські робітники, яких треба змести з лица канадійської землі, бо вони проти канадійських інституцій, проти англо-саксонців, бо вони хочуть встановити в Канаді якусь українську комуністичну державу. (Лист той був надрукований в "УРВ" з 27 листопада).

А яких тільки брехнів не вживано було проти компартії а разом і проти всіх українських робітничих організацій. Вдумувано навіть такі провокаційні нісенітниці, що немаче б то провідники українських робітничих організацій, "хоч мають в РЗТ членів, які є кравцями, то проте замовлення на одяг для сиротів, які є в пріюті, дають жидівським кравцям". Такими провокаційними брехнями "воювали" ферлеєві проти т. Колісника, стараючись навіть між членством РЗТ створити настрій проти комуністів.

Фінал цієї тої скаженої протикомуністичної агітації був день виборів. Десятки автомобілів їздили хата від хати, щоб дати виборцеві "райд" один чи два блокю до "пулу". Були випадки, що навіть нечлени робітничих організацій викликали за двері услужливих "драйверів". Вей "пули", де відбувалися голосування, не тільки були обставлені агітаторами, але в самих "дулах" офіційальні перекладачі і інші причепи, в північному Вінніпегу були поставлені з українського фашистського табору. До голосування постягані були, автомобілями допривожували такі люди, які в житті своєму не голосували: старі, неграмотні, які йдучи намоваєні до пулу, беззаставно повторяли "Веб, Ферлей, Веб, Ферлей, Веб, Ферлей". А коли "реторнік офіцер" починав їм читати листу кандидатів (бо ті люди, як неграмотні, голосували відкрито), то вони забували на кого мають голосувати. Отже не даремно то ще кілька днів перед виборами хвалився Ферлей, що він вийде самими одиницями, бо за ним голосуватимуть всі члени брацтва св. Миколая. Ферлеєві в день голосування були такі певні своєї побіди, що закладалися з тими, хто був противної думки.

Така вітха ферлеєвіць продовжувалася до підрахування голосів. Коли ж голоси почали наливати, загал ферлеєвіць почав згасати, доки не набрав синього обличчя, подібного до обличчя вішалника, якому застрягли в горлі 30 срібняків.

Коли наливали голоси — зразу було видно, що тов. Колісник йде першим між всіма одинадцятьма кандидатами. Першоповне саян Укр. Роб. Дому бурливыми оплесками вітала кожне повідомлення, які наспівали з ріжних "пулів". Коли

вже наспівали з відомлення з найдаліших околиць, замешкалих дрібною буржуазією, тоді тільки Грей з незалежної партії праці перебіг тов. Колісника 73 голосами. Але далі ніхто тов. Колісника вже не перебіг і він залишився на другому місці. Робітництво не піддалося на ніякі провокації, не повірило брехням, не злякалося, залякувань — воно в день виборів дало всім ворогам, всім продажним негідникам таку відповідь, яку воно повинно було дати. Ферлеєві не поміг не тільки "св. Миколай", але не поміг сільський фронт "св. Івана Милостивого", "св. Ольги" та всіх греко-католицьких, православних і католицьких святих, які в той день об'єдналися під проводом Веба проти комуністів.

Свідомі робітники витримали всі скажені атаки і з радіо, і з преси і з церковних амбонів, і не уступили своїм ворогам ані одного палля своїх завойованих позицій.

Славно, товариші й товаришки! Зміцняйте ж далі свої ряди, закріплюйте завойовані позиції, підготовляйтеся до контрастуну, бо ворог лютий на тому не обмежиться, він далі провадитиме свої атаки проти боевого робітничого революційного фронту!

СХИЛЕНІ ПРАПОРИ Й ДЗВОНИ

В Німеччині в копальнях вбито 352 робітників. Влада, замість розслідувати причини катастроф і покарати власників копальень, арештує й карає комуністів та тих робітників, що вийшли на страйк.

Над Берліном, навіть над ніфю Німеччиною мають прапори. З'першого погляду вони якось вражують наче несподіванка. Що трапилось? Що за радісна подія скоїлася в Німеччині? Але незабаром усе з'ясується. Прапори на полове схилени. Тут ідеться, отже, про жалобу.

У Німеччині, бачте, є ще "всенародна" солідарність, є ще "національна єдність"... В ахенському гірничому районі, в Альтсдорфі, біля бельгійського кордону сталося велике нещастя: там засипало 262 робітників, а потім витягли їхні труни. А тут що? Може веснімецький уряд наказав виявити причини катастрофи і суворо покарати винних? Аж ніяк. Навіщо робити такі зайві речі? Навпаки, за офіційною версією одразу виявлено, що причини катастрофи не можна виявити.

Обидві ці події спричинили надзвичайне обурення серед усього німецького робітництва. Обурення особливо збільшилося, коли довідалися, що саме в ці дні, коли кількості робітників стали жертвами гонитви підприємців за зиск, вугільні барони добилися в Брюнінгенов уряду обіцянки всякої допомоги їм у справі загального зменшення заробітної платні.

Робітництво ахсдорфського вугільного басейну за проводом комуністів подало свої вимоги. Робітники вимагали лише того, що наче б то цілком випливає з днь-у-днь проповідань "бейлія - демократії та всією буржуазією "рівності всіх громадян у республіці", а саме: покарати винних. Гірники казали про ті вимоги, що їх це кілька місяців тому подали комуністи, а підприємці саботували всі заходи, щоб забезпечити життя та здоров'я робітників. Гірники вивували підприємців за те, що вони, нехтувавши цими вимогами, свавільно унебезпечували життя робітників, а за це їх треба покарати.

Вимоги робітництва просто відкинули, а до того ще протаконно звільнили й заарештували комуністичних членів фабзавкомів, що стали на чолі руху робітників. Уся капіталістична та соціал-демократична преса почала удавати обурення. Але з чого? Може з того, що влада робить такі провокації проти робітництва? Та ні. Ця преса обурюється з "непобожної" поведінки комуністів та тих робітників, яких вони "спантеличили"... На думку буржуазних та соціал-фашистських газет, тепер, коли через "незбагненну волю богу" загинуло стільки людей, не треба шукати винних, не треба ні кому карати. Треба, мовлять, щоб почуття солідарності пройняло всіх — підприємців та робітників. Підприємці, мовлять, уже виразно виявляють не почуття, тільки робітникам ще бракує такої тонкої емоції...

Та й справді, у робітників нема цієї "благородної емоції". Їхні вимоги цілком виразні. Вони домагаються покарати винних та запровадити потрібні заходи під контролем робітництва, щоб запобігти катастрофам у майбутньому. А що підприємці та влада відкинули ці вимоги, то робітники стали до страйку.

Після цього почуття "солідарності" виявилось вже якнайскрашше. Брюнінгів уряд та пруський соціал-демократичний уряд спільно взяли заходів. Вони вирядили до району катастрофи великі загони поліції, а коли страйк поширився на всю територію, якала зброю проти страйкерів. До 262 жертв капіталістичної гонитви за зиском додалося ще кілька тяжко поранених поліційними кулями робітників.

Тим часом уряд та вся буржуазія й далі демонструє свою "солідарність" із робітництвом. Знову дзвонить усю дзвон, знову мають напівсхилені прапори. Але серед робітництва в цілій країні більше обурення й нагромаджується матеріал для конфлікту. Напівсхилені прапори та дзвони вже більше складаються на подвійні гнилому капіталістичному еуспільству.

Тим часом уряд та вся буржуазія й далі демонструє свою "солідарність" із робітництвом. Знову дзвонить усю дзвон, знову мають напівсхилені прапори. Але серед робітництва в цілій країні більше обурення й нагромаджується матеріал для конфлікту. Напівсхилені прапори та дзвони вже більше складаються на подвійні гнилому капіталістичному еуспільству.

Тим часом уряд та вся буржуазія й далі демонструє свою "солідарність" із робітництвом. Знову дзвонить усю дзвон, знову мають напівсхилені прапори. Але серед робітництва в цілій країні більше обурення й нагромаджується матеріал для конфлікту. Напівсхилені прапори та дзвони вже більше складаються на подвійні гнилому капіталістичному еуспільству.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС В КОВЛІ, НА ВОЛИНІ

40 робітників і селян в Ковлі польсько-шляхетський суд засудив на 191 років тяжкої в'язниці.

Дня 20 жовтня ц. р. розпочався в Ковлі політичний процес 63-ох робітників і селян, яким закидали приналежність до КПЗУ та протидержавну акцію. Обвинувачені здебільшого молоді. Трицять вісім обвинувачених має від 17—21 років, 14 обвинувачених від 22—24, а 10 від 24—39 років. Між обвинуваченими є 8 (вісім) жінок. Всі підсудні (за винятком кількох, котрі відповідають з вільної стони) просиділи вже 20 (двадцять) місяців у слідчій тюрмі.

Прокураторський акт обвинувачення обвинувачених всіх 63-ох підсудних в тому, що в часі від року 1924 до кінця лютого 1929 в повітвх Ковельським і Володимирським Волинського воєводства вступили й були активними членами КПЗУ. Посідаючи запас зброї, вони примували до повалення теперішнього уряду, відірвання Волині від Польщі та прилучення її до матірнього пня — Радянської України. Функції свої виконували шляхом організації тайних революційних комітетів: "Повітком", "Районком", "Місцом", "Чайка" і т. п. Далше, для здійснення своїх ідей умасовлювали організацію КПЗУ новими приєднаними членами, віділювали широким народним масам комуністичні погляди, та поширювали нелегальну комуністичну літературу.

До головних обвинувачених зачисляють Фриду Шпрінгер і Андрія Полончевського. Фриду Шпрінгер обвинувачують як керівничку Повітвх Комітету КПЗУ, а Андрія Полончевського як секретаря "Повітвхому". В перших трох днях процесу було прочитано акт обвинувачення і переслухано всіх підсудних. Всі обвинувачені до вини не призналися, а декотрі обвинувачені, котрі дали у слідчого обтяжуючі зізнання, тепер на розправі їх вищофалю, мотивуючи це тим, що їх ріжними способами бито, щоб призналися до вини; і що написані протоколи мають їх підписи без їх відома.

Після десятиох днів розправи оголошено в дні 1 листопада ц. р. присуд у ковельському процесі. Суд признав 41 підсудних винними з арт. 102, II частини, карного закону. Решта увільнена від вини й кари. Засуджено 4 особи на кару до 8 літ тяжкої тюрми, 1 на 6 років, 9 по 5 років і 27 по 4 роки. Обвинувачені признавали на розправі страшну картину побиття та знущань підчас слідства.

Обвинувачений Андрій Полончевський зізнав, що його в'язано, бито дошкою і страшно мучено. В промові говорив: "тепер забороняється в'язати тварину, тимчасом мене, людину, в'язано і в страшній спосіб катовано".

Обвинувачений Шмуль Шахет оповідає, що бито його по лиці. В часі одного такого биття він вкусив конфідента за руку. Шахт, згадуючи про це, каже: "мабуть його через те нема на судовій саї, бо знак від моїх зубів ще й досі помітний буде".

Обвинувачена Ривка Фікс знає, що її розібрано до нага і по голому тілі бито міцно нагайкою. В часі побойв кидали обвинувачену брутально з криками на підлогу і копали ногами.

Всі далші обвинувачені зізнали також про биття, про каткування. Оповіли, як "бито об стіну головою", "рвано на голіві волосся" і інше.

ТРОБЛІ ГВІТПУЛІВСЬКІ.

Канадійський гвіт-пуд продав цього року пшениці два рази менше, як минулого року. — Вину за це скидає на тарифу, якого обмурували себе європейські країни. — А чаму уряу Бенета обмурував тарифою Канаду?

Центральна агенція для проше, як минулого року. Яка ж чаму причина? Тарифа — каже центральна агенція гвіт пуду. Уряди цих країн понаклали високу тарифу на довіз збіжжя з-закордону, то історія Канади й може продати цілий той рік гвіт пуд продав на вивіз заведли 56,877,000 бушлів пшениці. Минулого року продав він 108,000,000 бушлів. Отже цього року продав удвоє менше.

Далі звіт показує, як звужився європейський ринок на канадійську пшеницю. Велика Британія в році між вереснем 1928 року й серпнем 1929 року купила 34,600,000 бушлів, а в тому самому часі цього року купила 23,000,000 бушлів, або на 10,600,000 бушлів менше. Німеччина в тому самому часі купила — 7,885,000 бушлів; 5,421,000 бушлів. Франція — 8,500,000 бушлів і 2,905,000 бушлів. Італія з 15,730,000 бушлів в 1928 році скочила на 8,775,000 бушлів в 1929 році і на 4,370,000 бушлів в 1930 році. Отже тільки чотиром цим країнам гвіт пуд продав на 22,364,000 бушлів пшениці менше, як минулого року.

продати за свою пшеницю, хіба гвіт пуд не знижував ціну на канадійську пшеницю до мінімуму?

Знижував. Про це ясно говорить центральна агенція, стараючись виправдатись перед фермерами. Ось що вона каже:

"Ми старалися використувати кожну нагоду, щоб продати нашу пшеницю навіть не по атрактивній ціні. Проблема, яка стояла перед нашими продавцями головно в осінні й зимові місяці, була — найти покупців".

Значить, увихалися шукати покупців, знижували ціну, а покупців не було. Чому? Бо тарифа? Коли в Німеччині, Франції й Італії була тарифа на пшеницю канадійську, то була вона й на аргентинську. Але коли ви спитаєте аргентинських продавців, то вони також скажуть вам, що не могли найти покупців, споживачів на свою пшеницю.

Ці головни "дезорганізації" ринків на пшеницю не в тому. Головна "дезорганізація" в тому, що мільйони робітників виклишено з роботи, а ті, що остали при роботі, не заробляють на прожиток. Отже капітал вбив споживчу силу. Працюючі збідніли, голодують, і не мають за що купити пожитків так само, як бідний український фермер не має за що купити черевичів чи рукавиць на зиму, хоч всю свою цілорічну працю віддав до гвіт пуду.

Каже центральна агенція гвіт пуду, що й Китай та Японія, через неспокій, купили в 1929-30 році тільки 4,285,000 бушлів пшениці, коли в 1928-29 році купили 17,700,000 бушлів.

Це також брехня. Нікого такого "неспокій" в Японії не було. І до Китаю двері для канадійської пшениці були відчинені. Але економічна криза не минула ні Китаю, ні Японії, там також мільйони безробітних, що не мають за що купити кусок хліба, спеченого з канадійської пшениці.

Недавно газети повідомляли, що в Канаді є цього року 313,000,000 бушлів пшениці на д в и ш к и, тобто, якої Канада не спожие. Коли хтось таке прочитає в Англії, Франції, Італії, Німеччині, Японії чи Китаю, в тих країнах, що купують пшеницю, то подумає: от щасливий в Канаді люді! Мають таку величезну надлишку пшениці, що не можуть її жерти. А коли б ще ім хтось переклав з "Укр. Голосу", що навіть безробітні в Нью Йорку не хотіли брати даремно спеченого для них хліба, то подумав би, що в Канаді й Злучених Державах (там також є величезна надлишка пшениці) навіть безробітні не хочуть жерти ішеничного хліба, але домагаються, як той Ясько в драмі "Дванадцять" — макаксьом бив.

Тимчасом, в Канаді не тільки робітники, але й ті фермери, які ту пшеницю продукували, жадні куска хліба. І тарифи на пшеницю в Канаді нема, й 50 центів за бушель, як це платять гвіт пуд, існує тільки на папері, бо на ділі платять фермерам по 37 центів за бушель. А нехай піде фермер шось за тих 37 центів купити в міст! А нехай піде робітник купити того печеного хліба з дешевої пшениці!

Ні, він навіть не піде його купити, бо немає зашо.

На закінчення згадаємо ще таке: гвіт пуд скаржується, що не може продати пшеницю у Франції, Італії, Німеччині через тарифу. А Бенет, "дуже жалючий канадійських фермерів, на імперіальній конференції у Великій Британії домагався встановлення тарифу.

Ні, не в самій тарифі тут лихого. Лихо в цілій капіталістичній системі, яка тепер навіть самий гвіт пуд зробила своїм величезним засобом виживи бідних фермерів.

В.